Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LX. Ч. 269. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЖОВТНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 269. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, OCTOBER 10, 1952. VOL. LX

ПРЕЗ. ТРУМАН І СЕН. ТЕФТ ПРОМОВЛЯЮТЬ ПІД ЧАС ЦЕЇ САМОЇ ПАРАДИ

У місцевості Шепандо у стейті Айовей, з'їхалися два партійні противники на господарській повітовій виставці з передвиборчими промовами. Вони взяли участь у параді, влаштованій з нагоди вистави, у якій їхали передові люди в автах. Спереду їхав през. Труман з своєю дочкою Маргаретою посеред здвигу 30.000 людей, а коли доїхав до половини одномилевої дороги, сенатор Роберт А. Тефт всів в авто, що було ззаду і так обидва доїхали до казарми, де мали бути виголошені промови. Там, згідно з традиційним звичаєм приймали обидвох гостей — окремо — фармері пампушками, смаженими з нагоди свята закінчення жнив, а коли скінчилася гостина, президент виголосив промову перший. Сенатор Тефт заждав в окремій кімнаті, прислухуючися промові президента, а за півтори години, коли президент залишив казарму, сенатор почав свою промову. Впорядчики вистави наладнали справи так, що обидва політичні противники не зустрінулися віч-на-віч, хоч знали точно, яка була програма.

Президент говорив про заслуги Демократичної партії для фармерського добробуту зупиняючися довше на обороні Пляну Бреннена, який має на меті розширити фармерські субсидії теж на деякі роди городини. Переходячи до становища республіканського кандидата — ген. Айзенгавера — в справі фармерського добробуту, Труман сказав, що його плян не до здійснення, бо самий генерал виголосив чотири різні промови про фармерські справи, переповнені, як казав Труман, „загальними фразами, присмними висловами, половинками правди і неправдивими поясненнями", „а в конструктивній частині він „украв" програму демократів". „Якщо ви хочете мати добробут дальше, то вибирайте демократичного кандидата" — дораджував президент.

Сен. Тефт у своїй промові назвав Трумана „майстром демагогії" і обвинуватив усіх демократів у розбуджуванні серед населення пересудів, опертих на фінансовій підставі. Дальше він признав, що за часів Трумана фармері піднеслися економічно, але за те впала вартість доляра, отже цей добробут неприродний.

У заголовках інших телеграфічних звідомлень передвиборчі справи представляються так:

Губ. Стівенсон, у промові до університетських студентів в Мілвокі у стейті Вісконсін, виголосив філософічну дисертацію над американською традицією свободи слова й дискусії і доказував небезпеку обвинувачення осіб на підставі самих підозрінь та засуджування їх в публічній опінії на підставі обвинувачення. Це стосувалося до метод сен. Джозефа Мек Карті, який саме стає до поновного вибору в стейті Вісконсін. Він теж гостро скритикував, не нагадуючи по імені, ген. Айзенгавера, закидаючи йому безхребетність тому, що він піддався цілковито „старій республіканській гвардії". — Губ. Тамес Е. Дюї, колишній кандидат на президента від Республіканські партії, у промові переданій через радіо, доводив, що демократичний кандидат на віцепрезидента, сен. Джан Дж. Спаркман з південного стейту Алабама, колись кандидував в демократичній стейтовій листі на сенатора, а на цій листі був заклик „Супремація білої людини". Таким способом Дюї доводив, що Спаркман іде за закликами тайної організації проти негритян і чужонароджених американців, звісної під назвою „Кю Клакс Клен". Тому, що Стівенсон це демократичний кандидат, Дюї розширив цей закид теж і на Стівенсона, називаючи упередження до негритян „расизмом".

Пригадка про посилки для вояків перед Різдвом

Поштова адміністрація пригадує, що вже тепер треба подумати про висилання пакунків з Різдв'яними дарами для вояків заморем, щоб їх можна доручити на час. Середина місяця жовтня це кінцевий час для посилання пакунків для моряків і морської піхоти у віддалених частинах світу, а для Кореї й Тихого океану цей реченець продовжений до 1 листопада Такі пакунки треба вислати на адресу А. П. О. (Армі Пост Офіс), подаючи відповідне число. Інші пакунки за море, якщо вони мають бути доручені на Різдво, можна посилати найдальше до 25 листопада.

АЙЗЕНГАВЕР НАЗИВАЄ КОРЕЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ „ПАСТКОЮ"

Сан Франсіско. — Республіканський кандидат на президента, ген. Двайт Д. Айзенгавер, у своїй передвиборчій промові схарактеризував переговори в справі перемир'я в Кореї як совєтську „пастку" і заявив, що впродовж п'ятнадцятьох місяців вільний світ намагається викарабатися з „медвежої ями", у яку попав, починаючи переговори. Промова генерала в тутешній „Ков Палаті" належить до його більших промов, якими він намагається найти „гонорову" й „інтеліґентну" формулу для покінчення участи Америки в Корейській війні. — З нагоди приїзду Айзенгавера до Сан Франсіско населення міста приготовило для нього таке прийняття, як для героя. Парада, улаштована в його честь, перевищала параду з нагоди прийняття ген. Доґлеса Мек Артура в квітні минулого року. Генерал переїхав з залізничої станції до залі в Палаті Ков серед стоп'ятидесятитисячного натовпу. У віччу взяло участь 16.000 осіб. Темою промови „Дайка" на зібрані була критика адміністрації Трумана за участь у Корейській війні. Генерал закинув як Труманові, так і секретареві стейту Ачесонові, що вони послугуються таємними урядовими документами, виголошуючи промови проти нього, а крім того „перекручують факти". Генерал пояснював свою участь у різних нарадах, коли прийшло до війни в Кореї, кажучи, що вирішення залежало від президента. — У попередній промові, виголошеній до студентів університету в Юджін, Айзенгавер пригадав про промову Трумана з 1948 в цьому університеті, в якій Труман ужив слів „Я люблю старого Джова (Сталіна), одначе він находиться в полоні Політбюра".

ЗДА не узгляднюють совєтського домагання відкликати Кеннана

Вашинґтон. — У середу, ЗДА відкинули домагання Совєтів відкликати, як посла в Москві, Джорджа Ф. Кеннана, оцінивши цю вимогу, як необґрунтовану. Коротка і стримана нота, доручена совєтському міністерству закордонних справ, стверджує, що Кеннан лише помірковано описав відокремлення чужинних дипломатів у совєтській столиці. Кремль був обурений розмовою Кеннана з репортерами на берлінському літовищі Темпелгоф. У цій розмові, посол ЗДА порівняв своє положення в Москві, — де він мусить перебувати цілком відокремлено, — з своїми переживаннями в націстівській Німеччині в роках 1941-1942, коли націсти, дозволивши ходити вулицею, забороняли йому якібудь розмови з німецьким населенням. „У таких самих обставинах ми змушені тепер жити в Москві" — ствердив Кеннан. Відповідь державного департаменту має лише засадничий характер ствердження, що Вашинґтон не узгляднює доводів Москви, — бо Кеннан тепер знаходиться поза границями СССР і поворот його до Москви, у сучасних обставинах, неможливий, як про це сповістив державний секретар Дін Ачесон. У відповіді республіканському сенаторові Кновлендові, який домагався подібного ж поступовання з совєтським послом в ЗДА, Дін Ачесон заявив, що ЗДА не задумують такого роду відплатних посунень, поскільки це було б рівнозначне з зірванням дипломатичних відносин з Совєтами й грозило б далекойдучими наслідками світового маштабу.

Чеський уряд дозволив удруге відвідати Овтіса

Вашинґтон. — Комуністичний уряд Чехословаччини дав удруге дозвіл американській амбасаді вислати свого урядовця на відвідини американського журналіста Вільяма Н. Отіса, що перебуває у в'язниці. Секретар стейту Дін Ачесон виявив, що Нат Б. Кінґ, який очолює амбасаду у Празі мав побачення з Овтісом в поліційній квартирі в Празі. Овтіс був ув'язнений чеським большевицьким режимом 23 квітня 1951 і засуджений на 10 років тюрми, нібито за шпигунство. Завідувач амбасади сповіщає, що Овтіс не находиться в злім здоров'ю, що він має лікарський догляд, коли треба. Його стан такий, який був підчас перших відвідин американського амбасадора, 30 квітня ц. р. Теперішній урядовець амбасади звідомляє департамент стейту, що амбасада не забуває за Овтіса і продовжує зусилля для його визволення. Йому вільно читати й писати і він має доволі часу на розвагу, каже Ачесон.

Німецький політик говорить про створену американцями групу саботажників

Франкфурт, Німеччина. — Прем'єр німецької провінції Гессе, Авґуст Цінн, заявив в провінційному парляменті, що американці були початково встановили, зглядно піддержували, але опісля розв'язали групу антикомуністичих саботажників, що мала почати акцію на випадок совєтської інвазії і окупації Західної Німеччини. Американці розв'язали ту групу негайно після того, як довідалися, що вона сама „поширила свої цілі" та плянувала „усунути" цілий ряд „політично небажаних" соціялістичних діячів. Прем'єр Цінн навіть назвав поіменно цілий ряд визначних осіб, включно з кількома соціялістичними міністрами провінції, що були призначені на „ліквідацію". Із сконфіскованих документів виходило б, що група плянувала мобілізацію коло 2,000 саботажників, яким американці мали виплатити 50,000 марок та приготовити до резистансу на випадок совєтської інвазії. Довідавшися про „дальші цілі" тої групи, американці негайно розв'язали її. Місцеві американські представники відмовились хвилево від коментарів на цю тему, резервуючи собі їх на пізніше.

Москва згодилася полегшити в'язничний режим сімом націстам

Бонн, Німеччина. — Совєтський голова Контрольної Комісії генерал Василій Чуйков згодився на пропозицію союзників, полегшити в'язничний режим для сімох визначних націстів, що відбувають кару в берлінській тюрмі Спандав. Вони зможуть посати щотижня листа до родини, приймати візиту кожного місяця протягом 30 хвилин. В тюрмі в Спандав сидять: Рудольф Гес, адмірал В. Деніц, адмірал Е. Редер, барон фон Нойрат, Бальдур фон Ширах, В. Функ і Альберт Шпер. Досі вони могли писати одного листа раз на чотири тижні і приймати п'ятнадцятьхвилинну візиту раз на два місяці. Догляд над цією тюрмою мають усі союзники за чергою і тому на зміну режиму треба було згоди Совєтів.

Нову каторгу приготовляє комуністичний з'їзд в Москві

Москва. — Тут продовжується XIX. з'їзд всесоюзної комуністичної партії, під час якого комуністичні диктатори, крім напастей та погроз в бік Америки, приготовляють теж нову каторгу та ще більше поневолення і нові чистки для поневолених ними народів. Під час вчорашніх виступів партійні діячі домагались головно „нової дисципліни" та „нових успіхів" в продукції, що в совєтських обставинах означає тільки новий терор і збільшену каторгу. Комуністична преса подає, що в тому з'їзді беруть участь теж представники комуністичних партій із 44 інших країн.

Витрати на тютюн і напитки такі як і на здоров'я

Вашинґтон. — Економіст, Емерсон П. Шмідт, директор дослідів для федеральної Торговельної Палати, виявив, що в 1951 р. витрати на медичні послуги досягли висоти 13,600,000,000 долярів. Ця сума охоплює як урядові так і приватні витрати. У тому самому році витрати на алькогольні напитки, на тютюн, на прилади до куренні досягли висоти 13,200,000,000 долярів, сказав Шмідт, складаючи свідчення перед Президентською Комісією Здоров'я. Він того погляду, що можна спонукати людей звертати увагу в першу чергу на здоров'я, замість на такі вигоди як авто і тютюн, одначе бідних всетаки буде доволі і ними треба буде опікуватися. Нілсон Круйкшанк, директор суспільних діян Американської Федерації Праці сказав комісії, що „в ділянці медичної та шпитальної опіки ми відчуваємо, що тільки система забезпечення здоров'я на краєві розміри — це єдина економічна розв'язка проблеми, як сфінансувати медичну опіку для всього американського населення".

СОВЄТИ ОБСТРІЛЯЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ САНІТАРНИЙ ЛІТАК В НІМЕЧЧИНІ

Берлін. — Совєтські боєві турболітаки відкрили вогонь на американський санітарний літак, що був в дорозі із Західної Німеччини до Берліну відомим „повітряним коридором" через совєтську зону. Американський літак врятувався від совєтських повітряних піратів тим, що, знизивши лет, сховався у мряку. Кілька годин після того американський уряд зголосив протест проти тої „нецивілізованої акції". — Випадок трапився майже в тому самому місці, в якому в квітні ц. р. два совєтські літаки обстрілювали французький пасажирський літак. В обох випадках атаку виконали совєтські боєві літаки типу МІГ 15, отже ті самі, що беруть участь у війні в Кореї. Американський санітарний літак, що його обстрілювали совєтські літаки кулеметним вогнем, не відніс будь-яких пошкоджень, потрапивши зручним маневром вихопитись з лінії совєтського обстрілу. Американський літак не був озброєний і тому теж не міг стрілами відповісти на стріли. Американський військовий комендант Берліну ген. Л. Метьюсон, в своєму протесті в тій справі, переданому совєтському командантові, не заперечує, що обстрілюваний американський літак міг в мряці переступити лінію „повітряного коридору", але й це ще не було б оправданою причиною для совєтських літаків відкривати кулеметний вогонь, хоч літак і не був окремо відзначений як санітарний. Ген. Метьюсон в своєму протесті домагається „негайного припинення такої неспровокованої і нецивілізованої поведінки совєтських літаків."

Американський літак пропав біля совєтської бази в Курилях

Токіо. — Рівночасно з повідомленням про обстріл американського санітарного літака совєтськими боєвими літаками в дорозі до Берліну, командування американської далекосхідньої авіяції повідомило, що у вівторок пропав американський літак, суперфортеця Б-29 із залогою, що складалася з вісьмох осіб, недалеко совєтської бази на Курильських островах. Літак пропав після того, як при допомозі радару встановлено, що дорогу американській суперфортеці перетинав інший літак неозначеної національности, який зближався власне з напрямку совєтської бази на Курилях. Проте, речник американської авіяції заявив, що в тому самому часі і в тому самому місці, куди перелітала втрачена суперфортеця, не було жадного іншого американського літака. Ескадрилья рятункових літаків, під охороною боєвих літаків, вибралась негайно на розшук втраченої суперфортеці, дбайливо перевіряючи води на північ від Японії. Під час розшуків знайдено досі тільки велику пляму оливи на воді. Розшуки обмежуютьcя тільки до територіяльних японських вод, бо немає жадних познак, щоб пропавший літак був переступив їх зону. Японська поліція повідомила, що у вівторок спостережено, як один літак, залишаючи за собою чорну смугу диму, — впав на контрольовані совєтами води недалеко Немуро, на північний схід від Гоккайдо. Існують поважні побоювання, що теж цей літак впав жертвою совєтських повітряних розбишаків.

Відновлюється релігійна боротьба в Югославії

Београд, Югославія. — Збори католицьких єпископів у Загребі виступили проти тих католицьких священиків, які під опікою комуністичного уряду організують окреме товариство священиків, що підтримує теперішній уряд маршала Тіта. На цих зборах єпископів заборонено католицьким священикам належати до проурядового об'єднання священиків. Урядова преса негайно виступила проти того рішення, заявляючи, що єпископська конференція відбулася нелеґально, бо без дозволу міністра внутрішніх справ, що на цій конференції запали ухвали під впливом чужої держави (Ватикану), що заборона священикам належати до їхньої організації нарушує югославську конституцію про свободу організацій, та що ця ухвала нарушує декларацію ОН про людські права.

ТРІҐВЕ ЛІ ПРИЗНАЄ НАЯВНІСТЬ ВОЄННОЇ ЗАГРОЗИ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй, Тріґве Лі, твердить в своєму звідомленні для Генеральної Асамблеї, яка відкриє тут свою цьогорічну сесію в найближчий вівторок, 14-го жовтня, що сьогодні „ніхто не може бути певний, чи нам пощастить запобігти третій світовій війні". Навпаки, своїм звітом Лі виразно підкреслює велику загрозу тої війни і твердить, що власне ця загроза „надає Об'єднаним Націям ще більшого значення, ніж будьколи, для вдержання миру і безпеки". Характеризуючи східно-західн. конфлікт та його розвиток впродовж минулого року, генеральний секретар Об'єднаних Націй приходить до висновку, що міжнародне положення в нічому не змінилося на ліпше, навпаки, в багатьох випадках воно ще тільки погіршилося. Відносно війни в Кореї Лі попереджує, що коли б не пощастило досягнути перемир'я, то обов'язком членів ОН буде продовжувати боротьбу з „більш справедливим поділом її тягарів" на поодинокі країни. Хоч в своєму звіті Лі того не говорить, проте він вже нераз давав до зрозуміння, що він є проти того, щоб головний тягар війни в Кореї поносили З'єдинені Держави Америки, тоді, коли інші члени Об'єднаних Націй задовольняються тільки „символічною" участю в тій війні малих відділів їхніх військ. Лі твердить, що війська Об'єднаних Націй мали за завдання прогнати комуністичних наїзників з Південної Кореї, а не об'єднувати південну і північну частини країни. Тому він вважає, що коли б пощастило досягнути перемир'я на теперішній лінії боротьби, то це була б велика перемога для Об'єднаних Націй. Лі не забирає слова відносно теперішньої „мертвої точки" на переговорах в справі репатріяції полонених. В дальших своїх заввагах до звіту генеральний секретар ОН закликає до універсального членства в тій організації, себто до прийняття до ОН і тих країн, які вже внесли подання, але проти яких Совєти зголосили свій спротив. Проте, Лі не забирає голосу в справі місця в ОН для представника комуністичного Китаю, бо це не є справа членства, тому, що Китай належить до ОН і має там свого представника попереднього національного уряду, поваленого комуністами силою. Багато уваги віддає генеральний секретар ОН господарським справам та загальній господарській кризі, витвореній непевним політичним положенням та загрозою нової світової війни.

В Кореї продовжується битва за шлях до Сеулу

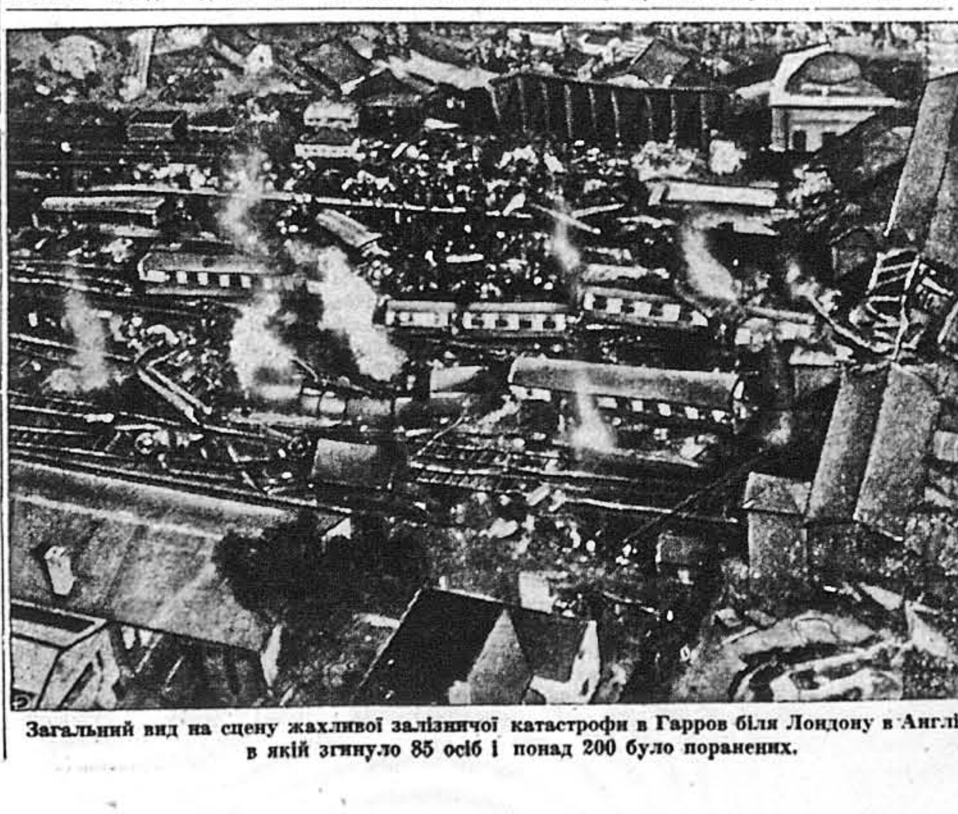
Токіо. — Аліянтське командування повідомляє, що впродовж вчорашнього дня продовжувалися запеклі бої між комуно-китайськими і північно-корейськими військами на центральному секторі корейського фронту. Червоні наступають, а корейці обороняють стратегічну „Гору Білого Коня", що панує над традиційним шляхом інвазії на Сеул, столицю Кореї. В комуністичному наступі мало б брати участь коло 15,000 вояків. Битва, в якій часто приходить до рукопашних боїв на багнети та яку піддержує артилерія з обидвох сторін, досі ще не вирішена. Комуністи переводили „пробні атаки" — впродовж вчорашнього дня теж в кільканадцяти інших місцях фронту, але в кожному випадку були відбиті аліянтськими військами.

Совєти з презирством відповідають Швеції

Стокгольм, Швеція. — Совєти різко відмовили Швеції встрявати в дальшу дискусію в справі двох шведських літаків, які вони влітку зістрілили над Балтійським морем, — хоч шведські літаки були незброєні і не було потреби до них стріляти. Подібно з презирством відповіли Совєти на шведську скаргу в справі совєтського шпигунства в Швеції. Недавно шведський суд засудив до поважної кари членів шпигунського гурта, що працював у користь Совєтів.

85 ВБИТИХ І 200 РАНЕНИХ В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ В АНГЛІЇ

Лондон. — У жахливій залізничій катастрофі недалеко Лондону, згинуло 85 осіб, а 200 важко поранені, між ними 88 осіб находяться в критичному стані. Катастрофу спричинив поспішний поїзд, що їхав з 95 мінутовим спізненням з Шотляндії до Лондону, який наїхав на підміський поїзд під час найбільшого руху, коли робітники спішаться до праці (8 год. і 15 мунут вранці). Поспішний поїзд розбив на шматки кілька кінцевих вагонів робітничого поїзду та знищив міст, яким переходять рейки. Саме тоді над'їхав з Лондону з п'ятихвилинним спізненням поспішний поїзд в північному напрямку і вдарив у ті обидва поїзди. Тендер одного поїзду вискочив у повітря і полетів на купу дерев'яних возів, що стояли на станції. Відпадки поранили багато людей, що стояли на станції. На всіх поїздах було коло 1000 осіб, а найбільше жертв є на підміському поїзді. Катастрофа сталася на малій станції Горрові Велдстовн, 12 миль від Лондону. В рятунковій акції брав участь медичний персонал літунських сил ЗДА, який достачив також кровяної плязми для важко поранених. Англійські лікарі ствердили, що багато важко поранених завдячують своє життя американській допомозі. Сім возів з північного експресу зовсім знищені і їхні частини помішані з розбитими вагонами підміського поїзду. З північного експресу розбиті чотири вози. На місце катастрофи прибули добровольці-рятівники, а також численні священики, які уділяли останніх обрядів померлим, та молилися за важко поранених. Між жертвами є один американець з літунського відділу ЗДА — Доналд Вудвейл, а також його англійська жінка. Цікаве, що одна собака, канарка і папуга вийшли неушкоджені з катастрофи. Англійська королева Єлисавета і прем'єр Черчил висловили своє співчуття для родин жертв цієї катастрофи, що є другою щодо скількости жертв в історії Англії. Найстрашніша залізнича катастрофа в Англії була в травні 1915 року, коли 227 осіб були вбиті, а 246 поранені.

Загальний вид на сцену жахливої залізничої катастрофи в Гарров біля Лондону в Англії, в якій згинуло 85 осіб і понад 200 було поранених.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОКОВИНИ УПА

Український Конґресовий Комітет проголосив в половині вересня окремий заклик до наших громад, щоб вони відповідними святкуваннями вшанували 10-ту річницю створення Української Повстанської Армії, що припадає в жовтні. В заклику УКК названо створення УПА одним етапом на, встеленому жертвами, шляху українського народу до волі. На цьому шляху збройної боротьби українського народу за волю і державність такі етапи, як: Маківка, Галич, Лисоня, Конюхи, виступ Січових Стрільців в Києві, Арсенал, новітні Гайдамаки і Запорожці, Крути, Листопад Галицької Землі, Мотовилівка, славетні дні спільних дій УГА і Армії УНР, Зимові Походи, Базар та леґендарні дії і рейди українських повстанських загонів на Східніх Землях та незабутні дні Змагань Карпатської України. А десять років тому — сказано дальше в заклику УККомітету — оформлення діючих проти двох окупантів Української Землі українських повстанських груп в одну збройну силу Українського Народу — Українську Повстанську Армію. Ці роковини — закликає УКК — вшанує українська національна спільнота в Америці, за почином побратимів УПА, товаришів зброї та спільної боротьби, що об'єднані в „Товаристві Бувших Вояків УПА в ЗДА", та інших громадських організацій. „Бож збройна боротьба Українського Народу — це сума змагань і чинів усіх шарів і груп Народу, що мають одну, спільну усім мету: Вільна Україна!" — кінчить УКК свій заклик.

У відповідь на цей заклик поодинокі громади, зокрема українська громада нюйоркської метрополії, почали вже підготовку до відсвяткування тих роковин, які становлять один з найважливіших етапів української боротьби за волю. На цей заклик повинні відгукнутись теж всі інші громади і під знаком святкувань цих роковин повинен стояти наш теперішній сезон громадської активности.

Живучи у відмінних обставинах, маючи інші щоденні турботи, втішаючись необмеженою волею в цій нашій прибраній Батьківщині, багато з нас можуть мати різні погляди на останню добу нашої історії. Але напевно ніхто з нас не може не склонити своєї голови перед ґероїзмом тої боротьби та величиною тих жертв, що їх символізує УПА. Порохом часу припадають і забуваються всі злободенні справи, зникають і забуваються всілякі обставини, але вічним і невгасимим вогнем горять завжди сповнені любов'ю до свого народу боротьба і жертва за волю.

Українські змагання до волі і державности за останніх десять років належать до найбільш героїчних і рівночасно найбільш драматичних в історії. Ці змагання мають на собі нестерту печать УПА. Правда, є ще між нами і такі, які поза особистими чи груповими противорічностями не можуть або не хочуть добачити величі того, що становить і символізує УПА, та це тої величі не тільки не зменшує, але ще більш увидатнює її.

Конгресовий Комітет правильно поступив, закликаючи наші громади до відсвяткування роковин УПА. Бо хоч мала ще перспектива часу, щоб могти цю подію належно оцінити, хоч не завершена ще боротьба, але вшанування тих роковин і пригадка тої події потрібна нам, як спрагненому мандрівникові вода, а зневіреному змагунові усміх надії на перемогу. Святкування роковин УПА пригадає нам те, що ми в нових обставинах могли б легко забути: що український народ ані на хвилину в жодних обставинах не припиняє своєї боротьби за волю і її не припинить, аж доки тої волі не здобуде. Це пригадає нам теж нашу повинність в тій нерівній боротьбі. Вшановуючи роковини УПА, ми вшановуємо насамперед це, що найцінніше в житті людини: волю і боротьбу за неї аж до перемоги. І тому теж залі, в яких влаштовуватиметься академії та імпрези з нагоди тих роковин, повинні бути переповнені нашими громадянами, що вірять у волю та шанують тих, які борються і гинуть за неї.

Сумнівна допомога

Поставлений демократами кандидат на наступного президента, губернатор Адлей Стівенсон, є сильний кандидат. Щодо цього немає ніякого сумніву навіть і в республіканців. Це людина ліберальних поглядів, добрий організатор і адміністратор, що визнається добре не тільки на справах свого стейту, але обзнайомлений також з центром у Вашинґтоні, де виконував різні функції. Коли б він міг був залишитися до кінця виборчої кампанії на своюму незалежному становищі, про що він давніше не раз говорив, себто не переймаючи на свою відповідальність також і цілої політичної спадщини по Рузвелті і Трумані, то ледве чи міг би перемогти його навіть такий популярний кандидат, яким є ген. Айзенгавер, кандидат республіканців. Хоч сьогодні ніхто ще не може вгадати, хто в листопаді переможе, Стівенсон, чи Айзенгавер, проте вже тепер ясно кожному, що президент Труман не поміг свому кандидатові своїми гострими промовами, ні тим, що виміг на Стівенсоні згоду на всю політику, внутрішню і закордонну, зв'язану з президентством Рузвелта та Трумана. Цю згоду підкреслює тепер Труман у своїх промовах, запевняючи виборців, що Стівенсон продовжуватиме політику його адміністрації. Та це не з'єднує Стівенсонові нових симпатиків, себто таких, що ще не рішені, на кого віддати голос у листопаді, а які не дуже захоплені політичним рекордом Рузвелта-Трумана. Ці „незалежні" не є проти демократичної адміністрації. Вони бажали б тільки певної зміни політичного курсу, як у внутрішніх справах, так і закордонних. Якраз Стівенсон був для них такою особою, що думає незалежно і здібна була такі зміни завести. Тим часом президент Труман, представляючи Стівенсона як одного з найздібніших кандидатів на президента, які колинебуть були, одночасно заявляє, що він вірно продовжуватиме політику дотеперішньої адміністрації. Такі заяви президента Трумана та його гострі атаки, звернені проти особи ген. Айзенгавера, не зробили доброго враження, що стверджують об'єктивні спостерігачі, що об'їжджають країну разом з през. Труманом та добре слідкують, як публіка реаґує на його промови.

Але не без подібного клопоту також і республіканський кандидат, ген. Двайт Д. Айзенгавер. Республіканська партія примусила його йти разом з сен. МекКарті з Вискансин, якого він сам недавно критикував за його методи боротьби, зокрема за його гостру критику ген. Маршала. Спільний виступ ген. Айзенгавера з сен. МекКарті коштуватиме ген. Айзенгавера цілком певно багато голосів. Та допомога в голосах, що він її дістане при допомозі сен. МекКарті, буде куди меншою від того, що він втратить. Це пізнати найкраще по голосах преси, яка відразу заявилася за вибір Айзенгавера і при цьому далі стоїть. А ті голоси звучать дуже песимістично.

Помагає Айзенгаверові тільки те, що напасті на його особу з боку Трумана зараховують тепер до подібних метод, яких вживає сен. МекКарті. Не треба одначе забувати, що президент Труман старий „політишен". Він знає, що з одного боку тратить, а що здобуває з другого. Він апелює в першу чергу до „сірої людини", представляючи демократичну адміністрацію такою, яка саме про цю людину дбає. На тій підставі він атакує ген. Айзенгавера як такого, що є в руках республіканських багатіїв і монополістів, що дбають тільки за свої матеріяльні користі.

Виходило б, що, якщо ген. Айзенгавер не „запродався" тим капіталістам, то цілком не надається на президента, бо навіть не знає, хто й на що вживає його особу. Така є тема промов през. Трумана, що мали б помогти його кандидатові, губ. Стівенсонові, дістатись до Білого Дому. Успіх цеї агітації Трумана бодай сумнівний, якщо не ніякий.

Микола Очерет

Захід і „дружба" Росії й України

I.

Промовляючи на з'їзді комуністичної партії большевиків України, секретар КП(б)У Мельніков більшу частину промови присвятив вірнопідданству Москві і дружбі між великим російським і братнім українським народами.

Ми ніколи не заперечували, що ота „дружба" спаяна кров'ю, а тому й хочемо тут навести пару прикладів отої „спайки".

Ось перед нами історичний роман Лажечнікова: „Басурман", де в частині 4 главі 7, в епізоді бою Хабара з Мамоном, читаємо:

„Отець, Русь тобою раділа! Пожив, потішив свої білі груди, а тепер настав час скласти молодецьку „головушку" на сиру землю. Чому ти не положив її в чесному бої з татарами або русинами, заклятими ворогами матушки Москви, золотої маківки Русі?"

Ясно кожному, кого автор розумів під словом „русин", зараховуючи його до „заклятих ворогів матушки Москви".

А ось і роман Загоскіна: „Юрій Мілославский" де про „дружбу" двох „братніх" народів сказано ще ясніше. „Ніколи Росія не була в такому тяжкому становищі, як на початку 17 сторіччя . . . Свавільство і жорстокість буйного польського війська не можна описати. Їм не поступались у звірствах багатолюдні ватаги розбійників, відомих під назвою запорізьких козаків".

Виходить, що за давніх часів „дружби" не було, тому твердження секретаря КП(б) України Мельнікова, що „український народ відчуває глибоку пошану та вдячність великому російському народові і вважає його своїм старшим братом" має, певно, на оці пізніші часи.

Перелистуємо російських авторів і ось в оповіданні Лєскова: „Захудалий род", в п'ятій главі, читаємо такий діялог:

„Як тебе звати?"

— „Петро Гайворона, ваше сіятельство!"

— „Ти з хахлов?"

— „Так точно, ваше сіятельство, з хахлов . . ."

— „Невже ж у тебе в полку не було товариша?"

— „Нікак нєт, ваше сіятельство, не було жодного, бо мене в полку всі „хахлом" дразнили!"

— „Ну так твої хахли тебе в селі любили?"

— „Нікак нєт, ваше сіятельство, вони мене, як я повернувся, стали „москалем" звати і з села вигнали".

— „Куди ж вони тебе і за що вигнали?"

— Так сказали: ступай геть, щоб твого московського духу у нас тут не було!"

А трохи далі у 21 главі Лєсков описує і „спайку кров'ю" цієї дружби. „Питанням дня тоді був чугуєвський бунт: козаки, яких полк згідно з височайшим указом перетворювався в уланський полк, на всі доводи відповідали, що вони „волі правітельства покоряються, но собственного желанія на то не імєют". Таку відповідь козаків визнано бунтом проти монаршої волі і призначено екзекуцію. „Перед екзекуцією на площі поставлено було сорок трун і Аракчеєв з Клейнміхелем наказали бить батогами сорок козаків до смерти. Тоді мати, двох синів якої катували на площі, привела дітей своїх синів і, показуючи на страждання катованих їхніх батьків, промовила:

— „Учіться, хлопці, вмірати так, як оце вміраіють ваші батьки!"

Стає цілком ясно, як „дружба спаювалась кров'ю!"

Але секретар КП(б)У Мельніков далі казав: „об'єднання України та з'єднання її з Росією в одну російську державу врятувало український народ і державу та забезпечило їм розквіт і розвиток".

Беремо „Радянську Україну" за 15 серпня цього року і там читаємо, як українські діти на шляху з пилюги визбирують зерна пшениці, що витрусилися з грузовика, коли перевозили зерно з колгоспу до станції, а російські наглядачі, що сиділи на машині, бачили це і лютували: „це ж вже просто злочин . . . Ви тільки гляньте . . . Діти мають повні жмені зерна!"

Вчитайтесь добре в ці слова . . . Тож українські діти визбирували зерна пшениці з пилюги, — тої пшениці, що мільярдами пудів продукують їхні батьки — колгоспні раби Москви, і ці діти за такий вчинок є злочинцями! А тепер зрозумійте, що саме це і є той „розквіт і розвиток", що український народ одержав від „старшого брата".

II.

Але секретареві КП(б)У не потрібно хвилюватись, не потрібно „гостро виступати проти українських націоналістів, — шпигунів, диверсантів і агентів імперіялістичних розвідчих служб, які тепер запродались новим панам — американським і англійським імперіялістам". Нас прямо дивує така непоінформованість секретаря КП(б)У Мельнікова, бож „на Заході без змін" і Захід, як був, так і досі залишається приятелем „єдиної, неделімої" Росії. Історія досі занотувала таких помічників Леніна, що допомагали йому установити і зміцнити власть большевиків в Росії: Німецький генеральний штаб, лотишські стрільці, англійські тред-юньйоністи, Ромен Роллан, Ллойд Джордж і закохані у свою вищість російські інтеліґенти.

Невипадково Ллойд Джордж і англійські тред-юньйоністи допомагали закріплюватись большевикам, бо саме тоді досягла свого апогею англійська політика „здорового національного егоїзму" і світ почув з уст Ллойда Джорджа, що „торгувати можна і з людоїдами". Тримаючись цього принципу Англія була заінкавлена в береженні „єдиної, неделімої" Росії. З такою легше бачте налагоджувати торгівлю. Саме тому Англія і тепер стоїть на ґрунті „єдиної, неделімої" Росії і бажала б лише замінити владу большевиків, що стають небезпечні для неї, на якусь „демократичну", що дала б можливість безпечно торгувати . . . Йдучи за принципом „здорового національного егоїзму" Англія поспішає визнати Червоний Китай. І власне саме через цей принцип „здорового національного егоїзму" Англія сходить до ролі другорядної держави, слово якої вже не має того всесильного значення, як це було за часів королеви Вікторії. У проводі вільного світу стали Злучені Держави. Не маючи ще великого досвіду в такому проводі, ЗДА не могли зустріти всі складні проблеми закордонної політики з такою рішучістю і відповідальністю ,як цього було потрібно. Тому саме Білий Дім включився в англійську політику „здорового егоїзму" і то так послідовно, що самі американці почали відзначати, що „над Білим Домом розгорнувся англійський прапор". Наслідки цієї традиційної політики Англії не забарились. Совєти почали бльокаду Берліна. Та Совєти не розрахували, що мають справу з життєздатним американським народом. Саме цей народ здав тут свій перший іспит, створивши „повітряний міст", а разом з тим заставивши своїх політиків радикально переглянути напрямок зовнішніх стосунків. Наслідком цього була промова державного секретаря Ачесона при відкритті авдицій грузинською мовою, де він ясно назвав причину світового напруження і цілком правильно відмітив, що нею є російський імперіялізм. Ця промова гостро була заатакована аж з трьох боків: Західньою Европою з Англією на чолі, московськими правлячими імперіялістами і білою російською еміґрацією, яка тепер живе в Америці.

Атака була остільки сильна, що вже через кілька днів державний секретар виступив з роз'ясненням, яке звело нанівець його попередню промову. Але життя не вкладається в приписані „високими" політиками норми і заперечуваний з усіх боків російський імперіялізм починає дошкульно бити американців в Кореї, англійців на Малайях і Близькому Сході, французів в Індокитаї ,німців у Східній зоні. І саме тут ми мусимо прийти до голосу, бо кожен день приносить нам вістки про загибель наших синів на Корейському фронті. Ось і сьогодні нам принесли вістку про загибель ройового Американської Армії Володимира Голинського, який поліг на полі слави в обороні гостинної нашої нової Батьківщини!

Ми звикли, що нас величають наші „старші брати" хахлами, русинами, американськими шпигунами, диверсантами, агентами імперіялістичних розвідок; ми звикли, що російська еміґрація прикладає до нас епітети „мазепинців, сепаратистів, самостійників, націоналів, петлюрівців" і т. ін. З цього боку це нормально, бо віками вироблене наше „дружнє" відношення до „старшого" брата. Але не розуміння наших прагнень до волі, до незалежної держави, до свободи і уперте проведення в життя принципу „єдиної, недєлімої" Росії, уперте замовчування головної загрози світу — російського імперіялізму з другого боку, з боку вільного світу нам дуже досадне.

Виходить аж з двох боків підпирається ота осоружна тюрма народів — „єдина, недєліма" Росія. Але життя змусить вільний світ кинути архаїчну політику „здорового егоїзму", змусить скинути фіговий листок „комунізма" з „російського імперіялізму", змусить наших політиків стати на власні ноги і політику „стримання" змінити на політику „визволення". Щойно тоді Захід зрозуміє вироблене віками наше відношення до „старшого брата", бож українському народові вибору історія не залишила — він мусить боротись проти російського імперіялізму, або вмерти.

М. В. Дольницький

Швеція на роздоріжжі

Становище Швеції в політичній констеляції стає щораз більш скомпліковане. Швеція, що в обох війнах заховувала повну невтральність, приходить до переконан, що в евентуальному, новому воєнному пожарі, вона не зможе залишитися тільки глядачем. Недалеке сусідство СССР, збільшена шпигунська діяльність червоних агентів на її території, зістрілювання совєтськими літаками її літаків та атаки на рибацькі човни і навіть кораблі на Балтику, переконують шведів, що вони перебувають в постійній небезпеці агресії, в небезпеці, яка з кожним місяцем збільшується.

Комунізм в Швеції не зумів запустити сильного коріння. Як виказали останні вибори, Комуністична Партія Швеції, одна з найменших в Европі. За два роки комуністи втратили в Швеції понад 80,000 голосів, а в останніх виборах дістали тільки 165,192 голоси. На основі цього голосування, комуністам вдалося обрати до шведського парляменту, на всіх 230 місць, ледве п'ятьох послів.

Швеція користується доволі високим рівнем життя; 90% її промисловости в приватних руках, хоч при владі Партія соціял-демократів, яка — в коаліції з Селянською Партією, — пробує проводити політичну лінію „золотої середини". Одначе соціял-демократи втратили в останніх виборах значне число голосів в користь Ліберальної і Консервативної Партії. Ця втрата, вправді ще незначна, але є виявом невдоволення широких мас населення з високих податків, високих цін і браку мешкань. В передвиборчій аґітації внутрішні справи відігравали головну ролю, хоч присвячувано немало уваги і закордонним проблемам.

Проте закордонні проблеми — найцікавіша тема. Як виходить, в Швеції зростає щораз більше число прихильників об'єднання з Заходом в його спробах змонтувати оборонну систему проти евентуального нового наступу червоного імперіялізму. Швеція, як відомо, не належить до Організації Північно-Атлантійського Договору, але вона з великим зацікавленням слідкує за поступками цієї організації. Після другої світової війни і нападу СССР на сусідню Фінляндію Швеція пішла незвичним досі шляхом: почала видавати на збросння країни великі суми грошей, намагаючись збудувати добре вивінувану армію, фльоту, летунство. Наслідки цих зусиль стали видні для загалу під час недавніх маневрів об'єднаних фльот членів Північно-Атлантійського договору. Одночасно з цими маневрами, відбулися на Балтику і маневри шведської фльоти. Майже четвертина кораблів з цього числа, що його вжили союзники з північно-атлантійського договору і майже половина літаків, силою 400 одиниць, що їх мали до диспозиції союзники — були власністю Швеції.

Маневри ці, членів ПАД і Швеції, відбувалися одночасно, та Швеція поспішила оголосити, що між ними нема ніякого зв'язку і що в цей час кожнорічно такі маневри відбуваються на Балтійському морі. Та коли зважити, що Швеція сподіється атаки тільки з однієї сторони, ця випадкова одночасність маневрів, має свою далекойдучу вимову.

Одночасно з розбудовою фльоти і літунства, Швеція масово вишколює нових вояків і кличе до вправ старих. Все ще заховуючи невтральне становище Швеція станула на роздоріжжі: бокувати надалі, чи включитися до зусиль Заходу? Формальне рішення може не швидко прийти, та практичне уже слідне. У випадку совєтського нападу Швеція буде боронитися спільно із рештою скандинавських держав, автоматично включившись в оборонну систему Заходу. На таку можливість Швеція повністю приготована. Вороже наставлення совєтської преси і совєтського уряду прямо примушують Швецію зайняти становище озброєної невтральности з одночасною відкритою можливістю об'єднання з членами Північно-атлантійського договору.

Невтральних в евентуальному збройному зударі між Сходом і Заходом не буде і Швеція свідома цього.

О. Г.

ЧЕРВОНИЙ СКЕТЧ У СЛОВАЦЬКОМУ ВИКОНАННІ

(До восьмої річниці комуністичного путчу на Словаччині)

(2)

Нарешті з'являється кілька німецьких старшин. Від застави також біжать засапані люди і повідомляють, що на кордоні вже є сторожа і словацькі урядовці. Перші навантажені фіри на команду прибулих німців поволі рушають в сторону застави. Їх проводять тисячі заздрісних очей . . .

Німці тим часом роблять порядки, дають накази, утихомирюють, і юрба поволі опам'ятовується.

Та коли через годину повернули фіри з горами речей, німці здивувались. Їх обступили власники „багажів" і почали „делікатно" вияснювати, що вони, „аби не затримувати решти людей", поспішили ще на поворотній дорозі фір поскладати свої речі, і вже можуть їхати. „Вияснення" приводить німців у страшну лють. Один старшина вискакує на першу підводу і власноручно починає шпурляти речі додолу. Крякають, падаючи, елеґантні валізки, тріщать важкі коші, котяться, смішно кульгаючи, м'які мішки і клунки, заламують в розпуці руки власники.

— Ви всі поїдете останніми підводами! — репетує німець. — Ніхто не має права тут розпоряджатися! Командуємо ми! Тихо! Перші їдуть родини з малими дітьми.

Рішуча постава старшини визнається справедливою, і хоч бачато є розчарованих і навіть „потерпілих матеріяльно", але натовп, відчувши тверду руку дисципліни, заспокоюється остаточно.

— Ви! — підходить до мене один старшина. — Де ваш чоловік?

— Я не маю чоловіка.

— Це ваші діти?

— Так.

— Давайте ваші речі на віз, скоро! Ей ви там, мужчини, поможіть цій жінці, раздва! . .

За яку годину, вже діставши на кордоні перші папери, нарешті переступаю кордон „землі обітованої". Нас везуть ще яких два кілометри далі за кордон і дослівно висипають на великій долині, замкненій з одного боку горами, а з другого — бистрим потоком. Довкола — жодної будівлі, жодної познаки людського житла, тільки ліс, гори і широка стрічка шоси, що повзе в гори. Обіцяного словацького добробуту не видно ніде зовсім.

Одні підводи виїжджають, другі приїжджають, і поволі долина наповнюється гамором, людьми і речами.

Переправа триває щось зо три дні. Ми тимчасом живемо під голим небом і замість книдлів, цього привабливого кулінарного „плаґіяту" з чеської кухні, вдоволяємось покищо всіми можливими комбінаціями з привезених запасів. Хто має начиння і не лінивий може собі щодня зробити теплу страву. Хто не має в чому або з чого варити — живе Бог-зна чим. Однак, дійсно, не видно, щоб хтось вмирав із голоду.

Несподівано над потоком зустрічаю мужчину, обличчя котрого мені видається знайомим. Придивившись ближче, пізнаю в ньому мого товариша з молодих літ, з котрим не бачилася 15 років.

— Невже це ви Андрій З.? — питаю радісно.

Так, це був він.

Після обміну найголовнішими питаннями і відповідями, Андрій веде мене знайомитись з людьми, з якими він їхав нерозлучно кілька місяців, отже зжився і заприязнився. Був це доволі великий гурт, з якого відмічаю лише кількох персонажів: лісничий інженер Іван Антонович, самотний, так само лісничий інженер Антон Степанович з дружиною Катею і двома дітьми, один старший пан, якого чомусь звали „дідом" Борисом з дружиною і донькою Надійкою, молодий шофер-механік Ілько — наречений Надійки, і молода пара Зіна і Михайло. Довідавшись, що я їду без ближчого товариства, нова громада знайомих пропонує мені приступити з ними до компанії і триматися разом. Я, звичайно, годжуся.

Живемо під відкритим небом чотири дні, і ніхто не знає, що має бути далі. Виглядає так, як би про нас цілком забули, бо ні словаки ні німці не навідуються. Але п'ятого дня вранці з'являються вантажні авта і словацькі урядовці, які повідомляють нас, що ми маємо їхати до Подолінця.

Як не дивно, але на цей раз вже нема ніякого поспіху чи безголов'я. Не відомо, як і коли, але вже серед самих утікачів зорганізувалася ініціятивна група, яка керує порядком. Мене викликають першою і садять на перше авто. Може через годину навантажені авта рушають.

Їдемо спочатку попід густими склепіннями лісів, потім вїжджаємо в царство чагарників, нарешті, підіймаємося на цілком голі верховини, де свище пронизливий холодний вітер, і, перваливши кряж, починаємо спускатися вдолину. Привітна Словаччина покірно розстелює перед нами свої багаті, густо ткані земним оксамитом і золотом сонця краєвиди.

Коло другої години дня в'їжджаємо в Подолінец. Нас приміщують у великому шкільному будинку, де попід стінами лежить свіже сіно, солома, а подекуди і матраци. Будинок потопає в зелені старого парку, за яким широка, рівна лука спадає в холодні, рвучкі хвилі Попраду. Школа стоїть на самому краю міста, і нас просять покищо в саме місто не ходити.

Увечорі з'являються чепурні, добродушні словачки з дзбанками гарячого молока, кави, свіжого, білого хліба, яблуками, солониною, ковбасою і т. д.

Отже, не брехали люди: був ще рай на землі!

В Подолінці затримуємося всього пару днів, поки не полагоджуємо остаточно справу пашпортів. Однак, і за цей короткий час, говорячи з населенням і навіть урядовцями, переконуємося, що серед них є багато „рожевих" або й зовсім „червоних", і це псує нам настрій. Разом з тим, невідомо, з якого джерела, між втікачами шириться не то осторога, не то наказ: не вступати зі словаками в жодні політичні дискусії, не лаяти комуністів, а на питання урядової анкети про причини виїзду з дому відповідати, що нас насильно вивезли німці. Частина з тим годиться, частина — ні і говорить не тільки комісії, а й цікавим словакам правду.

Через два дні нам дають поїзд, і ми їдемо спочатку просто на схід до міста Попрад Татри, звідси завертаємо під гострим кутом в противний бік і їдемо на захід. Нас дивує зразкова, вибудувана на невдячному терені залізниця, з десятками тунелів і мостів; захоплює чистота і порядок міст і сіл, як також розкішні гірські краєвиди.

З боку „харчевого" ми знаходимося частково під опікою Червоного Хреста, частково — гостинного словацького населення.

На другий день подорожі зустрілись ми на одній станції з іншими транспортами втікачів, які прибули сюди через Мадярщину кілька тижнів перед нами. Розмова з тими людьми посіяла в наших серцях сильну тривогу: вони вже мали час, щоб познайомитися докладніше з обставинами, і переконані, що ґрунт Словаччини для нас дуже небезпечний. Але ще гірше відчули ми себе, зустрівшись з другим транспортом, люди з котрого сказали нам, просто, що еміґраційний уряд, в розпорядженні котрого ми знаходимось, складається з самих комуністів і що нас прийняли по таємному договору з Совєтами, щоб потім масово відвезти до СССР.

(Продовження буде)

Степан Куропась

ШІКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Інавгурація Шкільного Року відбулася у нас в неділю, дня 14 вересня заходом Академічного Товариства. В шкільній залі парафії св. Николая, при чаю й тісточках зібралося 200 людей, щоб вислухати не лише студентських промов, музичної програми і т. п., але теж щоб провести час з молодими людьми, які знову йдуть до школи.

З промов інж. Григорчука, інж. Нагірняка й голови товариства п. Балабана — виходить, що студенти наші не змінилися. Великі пляни безмежна любов до України, її історії та трагедія її поневолення все були предметом не лише журби, нале й чинів української молоді. Про те, що наші студенти повинні присвічувати а не затемнювати нам, говорив о. ігумен д-р Гавліч. Від Арт-Клюбу вітав студентів їхній президент С. Гавалюх. А проф. іллинайського університету Білдвел говорив на тему добування не лише науки, але й знання. Програму гарно доповнили п. п. Давні й Мельничин своїми фортепіяновим й теноровим виступами.

Назагал цей симпатичний вечір, що вже у нас завівся настало, треба признати за дуже цінний й потрібний у всіх великих українських осередках, хочби й на те, щоб знати, що діється також й між нашою надією — студентами. Проф. д-р Витанович, дійсний член НТШ, патронував згаданій імпрезі, на якій перший раз виступив скрипковий секстет в складі: проф. Повалячек, Мак, Рудавський, Чижик, Шуть і Савтерук.

Олекса Литвиненко, організатор УНСоюзу з Ню Йорку, по дорозі на захід зупинився в Шікаґо. Спішив він, щоби бути у нас на Українському Дні, але забарився в Ґренд Репідс, Міш., де створив новий відділ УНСоюзу, секретарем якого є д-р Верес, відомий теж як сталий кореспондент українських газет в Америці. Інж. Литвиненко їздив на захід, щоб побачити Америку, відвідати знайомих, а при тій нагоді, як також з нагоди кампанії УНСоюзу, здобути нових членів, бо до 70 тисяч ще далеко.

„Серце не навчити" не лише в Україні, але й в Шікаґо. Затирається різниця, коли хто прибув до Америки, але затирається й питання роду. Наші молоді люди одружуються й в багатьох випадках не йдуть за голосом України, а за голосом серця. Інтересно, що в Америці наші дівчата скорше йдуть за таким голосом серця ніж, хлопці, хоч в Европі це було як раз невпаки! Наші студенти привозили з Европи німкень, чешок, польок за жінок з кривдою для українських дівчат. Зате українські дівчата верталиcь зі студій без чужонаціональних чоловіків. Не знаю як деінде, але у нас наші хлопці невидержують між нашими дівчатами конкуренції з американами!

Спроби української кольонізації в районі нашого міста були все актуальні. Тепер є рівнож такі спроби, вже навіть закуплено землю, а в районі Рівер Ровд і Фостер інж. Форович і спілка будують вже доми. Інша група людей з інж. Неґнітом закупили землю біля Вестчестер, де думає створити українську оселю. Найбільшим клопотом в того роду кольонізації була все проблема доріг й каналізації, яка вимагає багато коштів.

Горячка курячих фарм опанувала наших старших новоприбулих громадян. Розумують вони так: Навіщо нам ходити до фабрики, коли ми виснажуємося й на довшу мету не видержимо. Краще буде, як будемо працювати для себе, десь на малій курячій фармі, де людина бодай ввечорі відпочине й довше заховає здоров'я. Може проф. Чубатий, чи п. Рудницький коло Ню Йорку годувати кури чи перебирати яйця, чому не можемо ми?!

Розумування правильне! Величезна шікаґовська метрополія є добрим консументом на яйця й кури, і маючи курячу фарму, можна не лиш тяжко працювати, але й спокійно жити та доробитися.

Найважнішою проблемою курячих фарм є вибір місця. Щоби видержати кункуренцію, треба мати більше землі, щоб мати бодай свою кукурудзу й пшеницю, а концентрований харч можна докупити.

Близько Шікаґо майже неможливо мати курячу фарму, бо земля задорога, а в додатку є тут такі великанські курячі фарми, як 2500 акрова фарма Куртіса в Кері, всього 30 миль на північний захід, що продукує 550 тисяч курей, 30 тисяч качок, 10,000 індиків і 2 мільйони ясць річно. Пересічна вартість землі в Злучених Державах виносить 78 дол. за акер. Є однак земля, що продається по 1 дол. а є в Каліфорнії й по 5,000 дол. за акер. Найдорожча земля є в Ню Джерзі, бо по 200 дол пересічно за акер.

Отже, курячі фарми треба закладати далеко від великих міст, найкраще близько літнискових осель, де є збут на яйця й м'ясо, й звідки є добрий довіз до міст по літнім сезоні. Там й земля дешевша, бо менше урожайна й далеко від великих міст.

Казочні острови на озері Мішіґен, над яким лежить Шікаґо, думає збудувати одна велика фірма архітектів. На разі плянується будова 2 островів, що будуть мати досить простору для **520 тисяч** людей. Фірма думає, що коштом 650 мільйонів можна буде згадану штуку втяти. Мешканці міста будуються тепер 20-30 миль від ценру Шікаґа й организування нових осель, каналізації й транспортації виносить більше, чим засипання озера 2 милі від побережа коштом 1 доляра за квадратову стопу. В тому случаю всі т. зв. „ютілітіс" були б вже на місці.

Українське Шікаґо дало початок до багато дечого, що існувало чи досі існує в Америці. Тут перше повстало товариство „Січ", що поширилося на всю Америку й, коли дійшло до вершка своєї слави, перемінилося в гетьманську організацію, тут мають свої початки ОДВУ, Ліґа Молоді Північної Америки, Світова Вистава, два Евхаристичні Українські Конґреси. Шікаґо має найкращу греко-католицьку й православну церкву на всю Америку, але має й найбільший большевицький Дім. З Шікаґо виводить свій початок перший український ілюстрований журнал в англійській мові „Трайдент", орган Молодих Українських Націоналістів, що довгі роки тішився симпатіями своїх й чужих. Преосв Кир Амброзій, що тепер перебуває в Стемфорді, вважає Шікаґо своїм „говм-тавн"-ом Дальші розсліди історії українського Шікаґо можуть конкретно ствердити, що воно було все осередком великих починів й діл. В новій добі Шікаґо спровадило найбільше скитальців й зложило найбільше на Народній Фонд. Значить, що хоч Ню Йорк хорус все на „вождя" американської України, не може він похвалитися великими чинами, хіба, що вони невідомі в Америці.

Українців Шікаґа можна поділити на 3 категорії, коли мова про українське життя Перша з них регулярно, що дня, ходить на різні збори, засідання, імпрези, та й журиться тим, як заповнити українське життя, як збирати жертви на українські справи в Америці й Европі та яку програму виробити на 52 неділі, евентуально суботи. Та саме група регулярно йде в неділю до церкви, а по церкві „оббігає" всі імпрези по різних осередках. Це група найменша. Друга група живе українським життям, йде до церкви, дуже рідко на різні імпрези, зате дуже інтересується собою, американським окруженням і „ґуд таймом". Це переважно американське покоління. Третя найбільша група сидить дома з різних причин. Одні вже постарілися, другі досить „находилися й надавалися", всі оправдуються: „нехай другі ходять й платять податки, ми вже досить давали".

І так все українське життя тягне найменша група людей, одні з ідеї, а другі просто тому, щоб доказати, що „козацтво ще неперевелось". І, поскільки наша пам'ять сягає, такі самі відносини панували у нас вродовж останніх 25 літ. Одні працювали й виснажувалися, а другі читали в газеті про те, що українці зробили. Четверта категорія українців, про яких я не згадав, є та, що тут й там їде на праці других і так як мухи на хребті волів, що вертають з цілоденної праці ликують: „Ми також орали".

Ціни нових домів йдуть в гору не лише з приводу інфляції, а також тому, що всякі інші ціни, зокрема на будівельний матеріял, не мають стриму. Та найбільшою позицією в кошторисі нових домів є платні робітники, які у нас є такі: мулярі заробляють 3.17 на годину, карпентери 2.95, пломбери 3.00, електротехніки 3.03, цементові робітники 2.85, й звичайні будівельні робітники 2.15. Тому нерозумно робить цей, що чекає аж ціни на доми спадуть, в часі, як його готівка в банку обезцінюється.

Союзове віче в приявності головного предсідника п. Галичина відбулося у нас в суботу, дня 20 вересня. Пройшли люди з таких відділів: 100, 106, 114, 125, 220, 221, 222, 301, 335, 379, 423, 425, 472, 356, 252. Значить, прийшли всі ті, що все ходять. Решта відділів хронічно нікуди не йде. Можна писати картки, листи, говорити до них або до трубки, нічого не помагає. Тому й відділи ті не зростають, бо їх урядники неінтересуються життям й зростом відділу, як прийшли люди з Гарвей і Ґері, то нема оправдання для шікаґовських відділів. Проте, віче без дальших 14 відділів відбулося. Головний предсідник підчеркнув, що нова кампанія не є задовільна. Нормально треба УНСоюзові 450 членів місячно, щоб закінчити біжучий рік цифрою 70,000 членів. Ми дістали за липень лишень тільки 47 членів — замісць 450. Значить, казав предсідник, треба тепер за новими членами йти! Бо в Союзі не сталося нічого такого, щоб давало причину на того роду застій. Для нової іміґрації „Свобода" була заохотою до вступлення в члени, бо 80% нових жадали відразу „Свободи". УНСоюз дальше виконує народню працю, є він на першому місці у видаванню нових книжок. Недавно, з нагоди появи книжки проф. Менінґа, вся американська преса заговорила про Україну. Одна з них, нюйорська „Сан", радить американцям й урядові закупити цю книгу, бо там є багато „вибухового матеріялу" потрібного до боротьби за залізною заслоною. От такі то книжки видає У. Н. Союз а проте є ще люди, які дивляться чи з бизнесового боку їм виплачується належати до УНСоюзу, чи йти до американської асекурації. Та навіть тут, коштує менше належати до УНСоюзу чим деінде, треба лише порівнати табелі. У. Н. Союз виплачує пересічно 6-21% дивіденди, а великі компанії лише 3-6%.

А відносно забезпечення, де воно є певніше? Там, де є найбільше резерви! Так, наприклад, одна велика американська компанія, що має 34 мільйонів членів й 11 більйонів майна має лише 6½% надвишки резерви. Одна найбільша польська організація має лише 2.2% надвишки, а У. Н. Союз має 28%.

По докладі п. Галичина відбулася дискусія. Причиною, що Шікаґо цього року осталo позаду, на думку дискутантів є різні; брак згоди в громаді, конкуренція Союзів, замало вияснення про Союз у „Свободі", літня спека, сталеві й інші страйки, брак великого Народного Дому, брак духового життя по віділах, нетолеранція відділових урядників і т. п. На всі ті недомагання якщо вони існують, казав п. Галичин — є рада лише на місці, але прийшов тепер час, що треба йти в нарoд за новими членами.

Збори закінчено в дружній атмосфері, а відтак ще докінчувано їх в гуртках.

Л. Ів-ко

ОСВІТНІ ФІЛЬМИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Дуже часто наша мати чує настирливе прохання дитини: — Мамо, дай гроші на кіно... А що мені робити? — піду хоч у кіно! — і дуже часто сама тиче дитині гроші зі словами: — Піди вже до кіна та дай мені спокійно попрятати... чи там попрати...

Американська система життя виробила такий звичай, що піти до кіна чи сидіти перед телевізією стало майже обов'язковим ритуалом.

Все це було б цілком добре, коли б наша мама завжди знала, які саме фільми дитина бачить в кіні, чого саме там навчиться ,які способи поведінки засвоює... Кіно може бути великою силою — як у доброму вихованні дитини, так і в розкладанні її душі, у призвичаєнні дивитися на убивства, гонитву, переслідування — як на речі звичайні і навіть цікаві. Всі американські педагоги погоджуються, що кримінальні і ковбойські фільми великою мірою впливають на психіку дітей, спонукуючи їх об'єднуватися в дитячі банди, звідки вже один крок до дитячих злочинів. — а там і до ґанґстерства на велику скалю.

Об'єднання Українських Жіночих Організацій Америки вирішило спробувати використати кіно, саме як спосіб навчання і виховання дитини.

Наші діти, запхані в нюйорський Давнтавн, ростуть одірвані від природи, від цікавого і великого світу тварин, птахів і комах; вони не знатимуть географії навіть по закінченні школи, бо в американських школах велику увагу присвячується географії Америки, а дуже малу — Европи та інших країн.

І що ще важливіше — наші діти вивчатимуть світ в американських школах, — отже вони всі назви і термінологію вивчатимуть тільки американську, а українська мова лишається тільки мовою для хатнього вжитку — для розмов про їжу, про одіж, про вузький круг понять та ідей, які оточують хату.

Вже тепер часто можна чути, як діти — таки наших новоприбулих скитальців — переходять на англійську мову як тільки їм треба розповісти щось із свого досвіду в школі чи в дитячому клюбі. Це не тому, що діти хотять говорити тільки по-англійськи, і не тому, що мами їх занедбують вивчення української мови. Просто дитина не має нагоди ніде чути українські слова і назви для великої кількости явищ природи, техніки та науки. Тому дуже важно, щоб діти почули пояснення в українській мові до того, що буде показуватися у фільмах Об'єднання Українських Жіночих Організацій. Тим більше, що Об'єднання сподівається мати широку підтримку наших педагогів, особливо бувших професорок, які згодяться приділити одну чи дві суботи на місяць на те, щоб пояснити дітям фільми.

Фільмів для дітей в Америці випущено дуже багато, і коли б справа пішла — можна було б навіть взятися до прокату кольорових, добрих, спеціяльно для дітей писаних фільмів. Але це справа дальшого будучого.

Тепер же Об'єднання Жіночих Організацій буде що-суботи показувати дітям фільми науково-освітнього характеру, з поясненнями в українській мові. Сеанси починаються вже з суботи 11 жовтня, по два кожного пополудня. Ціна дуже невеличка — всього 25 центів, бо Об'єднання не має на меті „робити бизнес" і пані вкладають багато свого часу і праці, щоб дати нашим дітям змогу побачити добрі фільми, а мамам відпочити яку годину спокійно, знаючи, що її дитина перебуває в українському товаристві, на доброму виховному фільмі, дістаючи цікаві і корисні знання.

Безперечно, Об'єднання Українських Жіночих Організацій не зможе допомогти ні дітям, ні батькам, якщо батьки не присилатимуть дітей на ці сеанси — тому справа тепер за мамами і батьками: приводьте і присилайте дітей на освітні фільми! Тим більше, що дитячі фільми будуть показуватись в Студії Авраменка — 4 Сант Маркс Плейс — тобто 8 вулиця коло 3-ї Евеню в самому цетрі нашого українського Мангеттену!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Відновлення студії українських народних танків Василя Авраменка.

Знісний від 25 років українському загалові балетмайстер і творець українського популярного балету, Василь Авраменко, приїхав знову до Ню Йорку, де, про допомозі свого колишнього інструктора танків, Миколи Арсенія, відкрив під ч. 4 Ст. Маркс Плейз, нову студію народних танків. З артистичного боку студія представляється преґарно, завдяки М. Мирошові, який не жалував труду, щоб відповідними малюнками причинитися до краси нової домівки, яку п. Авраменко назвав „Осередком Американсько - Українського Мистецтва". Крім танків має там бути приміщена студія для продукції українських фільм і для висвітлювання досі вироблених українських фільм. З письм, розсиланих п. Авраменком, можна заключати, що він надісться при допомозі нової української іміґрації почати нове чвертьсторіччя своєї діяльности, яке дало б йому нагоду використати минулий досвід для посилення значення української громади в ЗДА в майбутності.

С. Д.

ЧЕРГОВИЙ ВИСТУП В. КОСАРЕВИЧА В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 10-го жовтня, в рямках звичайних щотижневих вечорів виступить п. Василь Косаревич із підсумком його недавньої подорожі до Німеччини на конґрес в Діссельдорфі. Доповідь відбудеться в приміщенні Клюбу при 149 2-гій евеню. Початок о год. 7:30 ввечорі.

Спорт

УСК РЕМІСУЄ З ЙОНКЕРСОМ, АЛЕ ДАЛІ ПРОВАДИТЬ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЛІЗІ

УСК — ЙОНКЕРС АМЕРІКЕНС 1:1 (0:1).

УСК: Цьолко — Шміґель Сікеренець, (Драпак) — Посмітюх, Підгорецький Р., Сєрант — Павлюк II. (Поритко), Чайківський, Голюка I, Вітюк, Голюка II.

Факти: Ворота для УСК-у здобув у 79 хв. стрілом з 25 метрів Підгорецький Р.

Наріжняки: 5:3 для Йонк. Невикористані ситуації: Йон. 9, УСК 7. Вільні: до Йон. 14, до УСК-у 8 (!!!). Публики 300.

Йонкерс, Н. Й., 5. жовтня ц. р. — Тому, що УСК немає ще своєї площі змагання УСК — Йонкерс відбулися на зеленій мураві в Йонкерсі. Коли мова про УСК, то ці змагання були останніми і мусять бути останніми того роду, якщо УСК бажає звести боротьбу за перше місце, що він його тепер посідає. Порівнюючи УСК з минулої неділі з сьогоднішнім, ви пізнаєте тільки прізвища. До вийнятків після деякого вагання можуть належати: Шміґель Сєрант (хоч у 25 хв. непотрібно завинив одинадцятку). Посмітюх, Підгорецький Р. і „Ґеньо" Голюка. Цьолко у моїй книжці стоїть зовсім окремо, він-незрушима твердиня. Ці змагання показали всі Ахілеві п'яти УСК-у: противник все перший при м'ячі, невміння штопувати, сприймання стилю гри противника, якого футбол є найбільшим архаїзмом (копання вгору, вбік і взагалі копанина, де розумну і плянову працю заступає випадок), „непритомність" декого з недавніх юніорів і т. д. Єдиним оправданням, що не є жадним оправданням, є те, що УСК-ові, відколи почали записувати історію, проти Йонкерсу „не везе". Під кінець змагань УСК „зібрав себе докупи" і ще за пів години був би виграв змагання. Критику поодиноких змагунів залишаю самокритиці (вірю, що вона в них є!). Суґестія для менаджера: Павлюк II на помочі! А тепер „суґестія" для панів змагунів: перестаньте вже нарешті виявляти свій футбольний талант язиками, а більше ногами у формі здобутих воріт і перемог.

Врешті реміс УСК-у не треба брати за трагічно, бо вже на другу неділю УСК мусить привезти (і привезе!) дві точки з Бріджпорту, де грає.

ТАБЕЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІҐИ

з 5 жовтня 1952.

Місце	Дружина	Гри	Ворота	Точки
1.	У С К	2	6:3	3:1
2.	Йонкерс Ам.	2	2:1	3:1
3.	Прага	2	2:2	3:1
4.	Поліш Ам.	1	4:2	2:0
5.	Варшава	1	3:2	2:0
6.	Патерсон Доверс	2	6:4	2:2
7.	Деніш	2	4:1	2:2
8.	Бріджпорт	2	0:4	1:3
9.	Свідіш	2	3:5	0:4
10.	Гйоа	2	2:9	0:4

Роман Лисяк.

ҐУЛД ДАРУВАВ ПІВТОРА МІЛЬЙОНА ДЛЯ НЮЙОРКСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ню Йорк. — Відгукнувшись на заклик університету Ню Йорк до складання дарів на вивінування цієї школи, якої потреби обчислено на 102 мільйони долярів, колишній студент цього університету, Франк Дж. Ґулд, зголосив дар висотою півтора мільйона долярів на улаштування студентського осередку для понад чотирьох тисяч студентів на передмістю Бронкс. Це подав до відома канцлер університету д-р Генрі Т. Гелд студентам, зібраним у бібліотеці імени Ґулда. Дар був позною несподіванкою, про яку не знала навіть студентська газета „Гайтс Дейлі Нюз". Родина Ґулда дала вже попередніми часами кілька дарів, які разом з теперішнім, дають суму $3,500,000.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність", від. 163 відбудуться в неділю, 12. жовтня в Домі Горожан, 847 N. Franklin St., в 1. год. по полудні. Проситься всіх членів бути на означений час, як рівнож пригадується всім членам, що хто з членів не заплатить в чав вкладки, буде суспендований. — П. Мельник, предс.; С. Филик, рек. секр. І. Потучко, фін. секр.

ГЛЕСТОНБЕРІ, КОНН.—Бр. св. І. Хрестителя, від. 138, повідомляє, що три-квартальні збори відбудуться в неділю, 12. жовтня, в галі церковній при Grove St., зараз після Богослуження. На порядку дня буде звіт уряду, а також буде збірка, ухвалена останньою Конвенцією, на покриття коштів Союзівки. Тому просимо всіх членів явитись на цих зборах і сповнити свій обовязок. — М. Когут, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Кунікевич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє, що три-квартальні збори відбудуться в суботу, 11. жовтня, о год. 8. ввечорі, в домівці Укр. Кат. Ветеранів, 33 Е. 7. вул. В програмі зборів, три-квартальне звітування і звіт контрольної комісії. Довгуючих членів просимо вирівняти залеглість. Закликається всіх членів взяти участь у зборах. — Й. Марків, предс.; Г. Лучанка, фін. секр. М. Кравчук, кас.; І. Малець, рек. секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН.—Т-во Українська Січ, від. 59 повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 11. жовтня, в Укр. Нар. Домі, 517 Голет вул., точно о год. 7:30 ввечорі. Взивається все членство прибути на час. Пригадується членам, що цього місяця кожний член і кожна членкиня зобовязані дати на Союзівку найменше $1. Секретар і касієр при вкладках будуть збирати і на Союзівку. — Д. Постоловський, предс.; Ю. Добощ, кас.; М. Галькевич, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Подаємо до відома всім членам Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. жовтня в год. 7. ввечорі, у власній салі. З огляду на те, що є важні справи до вирішення, всі члени зобовязані прибути на збори і вирішувати справи на зборах. Напоминаємо довгуючих членів вирівнювати свої залеглости. — Уряд.

ЮТИКА, Н. Й. — Подається до відома членам від. 484, ім. Т. Шевченка, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. жовтня, о год. 6. ввечорі, в домівці Української Католицької Громади (в горішній салі) 1108 State St. Проситься всіх членів прибути на означений час, вплачувати свої належності і залеглості членських вкладок. Звертається особливу увагу новоприйнятим членам, що б прибули на збори. Пригадується тим членам, які не виконали ухвали останньої конвенції, в справі Союзівки, і вплачували на неї по $1. — В. Запаранюк, фін. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, відділ 36 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 12. жовтня, в год. 5. по полудні, в галі парафіяльній. Просимо членниць прийти, бо є важні справи до полагодження. — Ю. Лиса, предс.; Х. Білецька, кас.; С. Гунька, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 276 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. жовтня, о год. 1:30 по полудні. Проситься прибути на час. Напоминається довгуючих членів вирівнати свою залеглість. Хто з вашої родини ще не є членом нашого Братства, то приведіть їх з собою на збори, а ми радо впишемо. — Уряд.

БАЛТІМОР, МД.—Бр. Пресв. Тройці, від. 320 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. жовтня, в год. 2. по полудні в У. Н. Домі 3101 O' Donnell St. Проситься всіх членів прийти на час і вирівнати свої вкладки і даток на Союзівку. Маємо також інші справи до вирішення. — Г. Шулька, предс.; І. Малко, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, відділ 369, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. жовтня в годині 3:30 по полудні, в галі парохіяльній. Просимо всіх членів прибути на час, бо є важні справи до вирішення. — Уряд Брат.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 102 відбудуться в неділю, 12. жовтня зараз по другій і третій Службі Божій, в галі церковній, 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прибути на ці збори, на яких можна буде дістати тикети на бенкет 50-літнього Ювілею нашого відділу. — Г. Голубець, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Повідомляється членів Бр. св. О. Николая від. 175, що місячні збори відділу відбудуться в неділю, 12. жовтня, о год. 1-ій по полудні, в салі Нар. Дому при вул. Мартин і Мішіґан. Проситься усіх членів прийти на вище згаданий час. — Пелех предс.; В. Вартош, фін. секр.; В. Білинський, кас.; В. Поцілуйко, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Тов. ім. О. Басараб, від. 348, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. жовтня, зараз по великій Службі Божій, в галі церковній при Вест Раєн Евню. Проситься усіх членів, що довгують, прийти і вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також буде вибір комітету 15-літнього Ювілею, що відбудеться в листопаді. — В. Дубас, предс.; Й. Стахура, кас.; М. Періг, секр.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", від. 324 повідомляє, що зібрання Т-ва відбудеться в суботу, 11. жовтня, о год. 8 ввечорі. Просимо прийти на зібрання в цілі обговорення певних справ і вирівнати залеглі і біжучі членські вкладки до УНС. — А. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу від. 292 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. жовтня, о год. 1:30 по полудні в галі У. Н. Дому при 4655 Martin & Michigan Ave. Кожний член, що має платити, повинен прийти на збори і заплатити. Пригадується ще раз, що кожний член обовязаний зложити найменше $1 на Союзівку. Рівнож мусимо доложити всіх старань, щоб побільшити відділ, бо цего року ми найгірше занедбали справу нових членів. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; М. Гузиляк, кас.

ПОДЯКА.

Високоповажаному Панові д-рові **Р. В. Крупці** з Шікаґо, 1101 Н. Вестерн Евеню, складаю якнайщирішу подяку за безкорисну дбайливу лікарську опіку і за вилікування мене з тяжкої недуги.

о. Константин Ґуляй.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
СКУЛЬПТОРКИ
НАТАЛІЇ МІЛЯН
відбудеться
В НЕДІЛЮ, 12. ЖОВТНЯ 1952 Р.
о год. 12-ій
В ЦЕРКВІ СВ. ЮРІЯ У НЮ ЙОРКУ
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ
Приятелів і Знайомих просять взяти участь
РІДНІ

Дня 27. вересня 1952 р. упокоїлася в Бозі, по короткій і тяжкій недузі, бл. пам'яті,

ІВАННА ЛЕПКОВА,

із дому Стисловських, нар. 10. липня 1885 р., в Західній Україні.

Вдова по професорові Лепкому Николаєві, із Станиславова. Покійна була примірною членкинею нашої громади.

Похорон відбувся в понеділок, 29. вересня, в супроводі: Рідні, о. д-р Блажейовського та Парохіян. Останньою промовою працав Покійну Полк. Глушко.

Нехай американська земля буде Їй пером. — Вічна Їй Пам'ять!

За Управу Громади
М. Стефанишин, секретар.

ТАРЗАН, ч. 2933, Слова підтримки.

„Ти могутній войовник, Тарзане, і мудрий" — признала з задоволенням Мераля. „Ще хвилина довше, і ви всі були б згинули!"

„Дядьку Джіме!", плакала Бетті. „Це все добре, Бетті!", тихо шептав Вест. „Доля війни".

„Я мушу поговорити з ним на самоті!", прошептав Вонґ. „Те, що я маю сказати, зробить його минуще менше трудними".